

Työttömyys Ja Kone

(Suomennos I. W. W:n julkaisemasta kirjasta
"Unemployment and the Machine")

ESILAUSUNTO

TYÖTTÖMYYYDESTÄ on puhuttu, kirjoitettu ja sitä on tutkittu. Se on ollut aiheena pitkille raporteille ja lukemattomille päätöslauselmille. Sitä lopettamaan on syntynyt kokonainen aakkosjärjestelmällinen hallitus ja samoin useita satoja liittoja ja yhdistyksiä. Yli neljä vuotta on jatkunut lupausten sekaannuttava metakoiminen työttömyyden lopettamiseksi. Mutta mitään todella ei ole tehty sen suhteen.

Todistukset siitä että mitään ei ole työttömyyden lopettamisen suhteen tehty ympäröivät meitä kaikkialla; kuolevassa C. W. A:ssa, työtä etsivien miesten suurissa joukoissa, työttömyyteen joutumisen pelossa joka painaa työssä olevia. Että työttömyys on nyt yhtä suurena pulmana kuin se on koskaan ollut, on selvä tosiasia jonka voi nähdä jokainen jolla on silmät nähdäkseen.

Juuri siitä syystä, että työttömyyden suhteen on aika tehdä jotain, I. W. W. julkaisee tämän huolellisen tutkielman koneiston ja työttömyyden keskinäisistä suhteista, todeten selvästi että syynä työttömyyteen on riisto ja että kone on lisännyt työttömyyttä siinä määrin kuin se on lisännyt riistoa. Juuri tämän syyn vuoksi ei "uuden jaon" koneen rikkominen olekaan yhtään enemmän tehoavaa kuin oli alkeellisempi luddiittien koneiden rikkominen vuosisata sitten tai harhaanjohdetut ammattikuntalaisten yritykset menneen sukupolven aikana. Tämän syyn vuoksi ei myöskään mikään työväen liike, joka tyytyy vain järjestelemään "työvoiman välitystä," voi kamppailla työttömyyttä vastaan. Tästä syystä johtuu että ainoa keholinen toimintaohjelma työttömyyden suhteen on I. W. W:n tarmokas ja kumouksellinen ohjelma: Niiden jotka tahtovat teh-

dä jotain työttömyyden suhteen, on tehtävä jotain riiston suhteen; niiden jotka tahtovat lopettaa työttömyyden, on lopetettava riisto.

Työttömyys ei ole ainoastaan muurareita tai pukujen leikkaajia tai ovennappien kiilloittajia koskeva kysymys; se on koko työväenluokan kysymys. Tarvitaan koko työväenluokan järjestö sen ratkaisemiseen. On olemassa vain yksi sellainen järjestö — Industrial Workers of the World; jossakin sen muodostavista teollisuusunioista löytyy tila jokaiselle työväenluokan jäsenelle.

Jos sinä olet väsynyt odottamaan että jotain tehtäisiin työttömyyden suhteen ja olet päättänyt tehdä jotain sen suhteen, silloin:—

a) jos et ole jo yhtynyt I. W. W:hen, tee siten heti;

b) jos olet työssä, järjestä työoverisi työmaalla, äläkä työskentele liian kovasti, tai liian pitkää työaikaa, tai liian vähällä palkalla;

c) jos et ole työssä, ryhdy toimeen siinä ainoassa tehtävässä joka todella on koskaan sinulle kuulunut, tehtävässä jonka olet laiminlyönyt suorittaessasi toisen luokan tehtävää — luokkasi järjestämiseen kykeneväksi johtamaan maailman asioita omaksi edukseen.

I. W. W:n Yleinen Toimeenpaneva Neuvosto.

TYÖTTÖMYYS JA KONE

I

Maailmanlaajuinen pula

Vuoden 1931 lopulla Genevessä sijaitseva Kansainliiton kansainvälinen työtoimisto tiedotti läntisissä maissa olleen 125 miljoonaa työläistä työttömänä. Lokakuulla 1929 aikaneen paniikin aiheuttaman talouspulan suurinta syvyyttä ei silloin vielä oltu saavutettu ja varmuudella voidaan sa-

noa, näitä numeroita perustana käyttäen, että työttömien lukumäärä kohosi 150 miljoonaan kesällä 1933. Yhdysvalloissa yksistään kaikkein konservatiivisimmatkin laskelmat asettivat työttömien lukumääräksi 12,000,000 ja tämä lukumäärä on liian alhainen, sillä siihen eivät sisälly osaaikaa työskennelleet, "tilapäisesti työttömät," eivätkä ne jotka tekevät satunnaisia ja sesonkitöitä. Siihen eivät myöskään sisälly maanviljelyksessä ja muissa samantyyppisissä tuotannoissa työttöminä olevat. Kohtuullinen arvio, nämä seikat huomioon ottaen, olisi lähimain 18,000,000 työtöntä kysymyksessä olevana aikana.

Tämä yhä jatkuva painuminen joutilaisuuden, köyhyyden, vaivashoitolaisuuden ja kurjuuden kuiluun on jatkunut yli neljä vuotta. Se on maailmanlaajuista. Sitä ei voida selittää paikallisten, kansallisten syiden oletuksilla. Se ulottuu pohjoisnavalta etelänavalle ja Lontoosta Ganges-virralle. Eikä sen aikaa voida myöskään määrittellä alkaneeksi vuoden 1929 paniikista tai maailmansodasta. Samat voimat jotka aikaansaivat mailmansodan, tuhoten yli 40 miljoonaa ihmiselämää joko väkivaltaisella kuolemalla tai nälkään tai kulkutauteihin, ovat syynä tähän sodanjälkeiseen hävitykseen ja yhteiskunnalliseen rappeutumiseen. Maailma sairastaa kiihtyvää taloudellista halvausta, jonka tunnusmerkit ovat täysin selvästi nähtävissä viisikymmentä vuotta.

Koska tämä laajalle levinnyt kansainvälinen työttömyystilanne oli jatkunut Euroopassa ja Amerikassa jo kauan ennen maailmansotaa ja sen kehittyminen paisuneeseen muotoon Yhdysvalloissa, osakemarkkinain romahduksineen lokakuussa 1929, oli ainoastaan kärjistymä kohoavissa asteissaan lisääntyvästä maailman taloudellisesta epäjärjestyksestä, niin täytyy meidän etsiä maailmanlaajuisia syitä, pikemmin kuin kansallisia syitä, taloudellisen rakenteen yleisen romahduksen aiheuttajina. Ja koska tämä maailmanlaajuinen paniikki puhkesi aikana jolloin luotiin suurimpia rikkauksia, jolloin vilja-aitat ja varastohuoneet olivat tupaten täynnä tavarain runsaudesta ja pankit tulvillaan rahaa ja luo-

ton symbooleja, niin eivät silloin syiden tutkimisessa voi tulla esille mitkään sellaiset luonnon syyt kuin kadot, tulvat tai nälkävuodet. Päinvastainen asiointi, huippuunsa kehittynyt tuotanto ja luonnollinen yltäkylläisyys vallitsivat. Vika täytyy siis olla löydettävissä rikkauden tuotanto- ja jakojärjestelmästä.

Ne kaksi syytä, joista yleisimmin käsitetään aiheutuvan laajalle levinneen nälkiintymisen ja vaivashoitolaisuuden hämmästyttävän rikkauspiljuuden keskellä, ovat selvästi esillä. Yksi on "ylituotanto" ja toinen on "tuotantotekniikan yli tarpeen kehittäminen." Ne molemmat voidaan määrittellä typeryyksiksi, sikäli kuin niitä tahdotaan käsittää perusteellisina syinä. Sillä on hassua puhua vehnän ylituotannosta silloin kun puoli maailmaa on kykenemätön hankkimaan riittävästi leipää. Yhtä perusteetonta on puhua villan tai pumpulin ylituotannosta silloin kun suuret ihmisjoukot muuttuvat yhä rääsiemmiksi ja tunkeilevat Pelastusarmeijan vanhojen vaatteiden jakeluasemien ja almuvirastojen ympärillä; tai silloin kun meidän päivälehdissämme on palstamäärittäin vetoimuksia vanhojen vaatteiden ja pikkulasten kääreiden armeliaisuuslahjoina antamiseksi. On traagillista ivaa juurrittaa ylös "liikatuottavia" hedelmäpuutarhoja; kyntää maahan jokainen kolmas rivi pumpulipensaita; tai rajoittaa viljan kylvöä silloin kun miljoonittain huonosti puettuja ja aliravittuja työläisiä parveilee kaatopaikoilla ja nuuskii jätekannuja, löytääkseen joitain ravinnon muruja. Ja tämänlainen tilanne on siksi yleisesti tunnettu tosiasia, että se ei tarvitse tilastoja eikä todisteita. Vieläkin järjettömämpää on puhua ylenmääräisestä rakentamisesta silloin kun "vuokrattavana" ilmoitus riippuu jokaisen neljännen talon seinässä kaupunkien asuntoalueilla ja niiden häädetty entiset asukkaat rakentelevat hökkelit ja vajoja pakkalaatikoista, säkeistä ja peltin kappaleista kaupunkiemme äärille, niin että "hökkelikylän" nimi on tullut yleiseen käytäntöön näistä uusista, mutta ilmoittelemattomista kiinteistö-"lisäalueista."

Toinen tekijä, edistynyt teknologia, on

sitä laatua että se vaatii vakavampaa harkintaa, varsinkin koska siitä on niin laajalti keskusteltu erinäisillä nimityksillä, "mekanisoiminen," "teknokratia," "ratsionalisoiminen," "teknologinen työttömyys" ja monta muuta. Luokaamme siihen hetkiseksi silmäys, nähdäksemme mitä se on, sillä mitään uutta se ei ole, huolimatta siitä kuinka uusilta sen nimitykset saattavatkin näyttää, tai kuinka ovelasti taloudellisen tieteen mystilliset lohduttelijat saattavatkin muodostella kårttansa ja selitellä piirrosten tilastolliset suunnat.

Teollinen vallankumous

Teollinen vallankumous on tosiasia. On kieltämätöntä että koneet ovat syrjäyttäneet ihmisiä teollisuudesta yli 200 vuoden ajan ja jatkuvasti lisääntyvässä määrässä. Feodalisen aikakauden laskukaudesta alkaen jolloin ihmiset ensin alkoivat tuottaa esineitä suuremmassa määrässä myyntiä ja vaihtoa varten, sen sijaan että aikaisempina aikakausina niitä tuotettiin heidän herojensa tarpeiden ja ylellisyshalujen tyydyttämiseksi, toisin sanoen tavaratuotannon alusta saakka, on vallinnut kasvava liikevoittomotiivi tuotannon lisäämiseksi. Tavara on esine joka on valmistettu myyntiä tai vaihtoa varten, pikemmin kuin käyttöä varten. Tämä esineiden tuottaminen myyntiä ja vaihtoa varten on ollut se kannustava voima joka on kiihdyttänyt ihmisellistä rikkautenhimoa kaupassa ja teollisuudessa. Mitä enemmän tavaroita tuotetaan, sitä enemmän rikkautta sille jolla on omistusvalta tuotteisiin. Siis, mitä nopeammin tavaroita voitiin tuottaa ja myydä, sitä nopeammin voitiin koota rikkautta.

Ensimmäiset edistysaskeleet voiman lisäämisessä ja työn tuottavaisuuden kohottamisessa olivat hitaita. Vesivoimalla, hevosvoimalla ja tuulivoimalla ovat rajansa. Vasta sitten kun höyrykone ilmestyi käytännöllisenä välineenä voiman soveltamiseksi tuotantoon v. 1781 alkoi todellinen teollinen vallankumous. Kuten kaikki keksinnöt, oli höyrykonekin yhteiskunnallisen kasvamisen tuote. Se oli ollut olemassa alkeellisessa muodossaan jo vuosia. Sitä oli käytetty kömpelössä asuunsa pumppuamaan vettä Cornwallin kai-

voksista jo sukupolvia ennen kuin Watt ja Bolton, paransivat tuon kömpelön höyrykoneen käytännölliseksi teollisuuden käyttövoimakoneeksi. He tyydyttivät yleiseksi tullutta vaatimusta tavaratuotannon lisäämiseksi ja jonkunlaisen voiman soveltamiseksi kehräämiseen ja kutomiseen, ihmisen lihasvoiman, veden, tuulen ja hevosvoiman tilalle.

Voiman kehittämisen lisäämistä siitä ajasta tähän päivään saakka voidaan parhaiten mitata mekanisen voiman termeissä. Parhaat höyrykoneet kahdeksannellatoista vuosisadalla loivat 50 hevosvoimaa. Tämänpäiväiset turbiinit luovat 300,000 hevosvoimaa.

Tämän uuden voiman vaikutus yhteiskuntaan oli ääretön, kömpelössä alkumuodossakin. Vähäpätöinen ihmisruumis, joka oli ollut voiman ja taidon asuinsijana 7,000 vuotta, työnnettiin syrjään kuten auran terä työntää turpeen. Tuulimylly ja vesipyörä, joiden käyttö rajoittui suotuisiin luonnonsuhteisiin, ylitettiin pian. Vanhat ammatit ja entisaikaiset keinot toimeentulon hankinnassa tulivat käyttökelvottomiksi ja Euroopassa liikkui laumoittain entisiä asemistaan syrjäytyneitä työläismiehiä ja -naisia. Uusia koneita, ottaen käsityökalujen tilan ja sovelletut käyttämään uutta voimaa, ilmestyi esille yhä kiihtyvällä nopeudella. Suuria tehdaskaupunkeja, kuten Manchester, Leeds ja Birmingham, alkoi äkkiä kasvaa joutuisasti, lisääntyen niissä rikkaus ja väkiluku. Ja koska taloudellinen rikkaus on valtaa, niin maanomistaja-aateliston merkitys ja valta joutui perääntymään tämän nopeasti rikastuvan kauppa-aateliston edestä. Raakavillan hankkimiseksi tehtaisiin häädettiin satojatuhansia talonpoikia mailtaan ja heidän pienet tiluksensa muutettiin lammaslaitumiksi. Rajattoman määrän "vapaita" orjia ("vapaita" liikkumaan ja etsimään työpaikkaa) hankkimiseksi tehtailijoille, vanhat feodaliset lait, jotka sitoivat alustalaiset palvelijoiksi isäntiensä mautiloilla, joko poljettiin jalkoihin tai kumottiin ja mailtaan häädettyjä talonpoikia ajettiin kaupunkeihin nälkiinnyttämisen pakolla, kilpailemaan keskenään työvoimansa myyn-

nissä uusille tehdas- ja myllyherroille. Vuoteen 1821 mennessä, sanoo Seignobos teokseensa "Political history of Europe Since 1814", oli Suur-Britannian 12,000,000, asukkaasta vaivaisavulla eläviä 2,500,000. Tämä "suhteellinen liikakansoitus" oli luotu talonpoikien tarkoituksellisen mailtaan hädän kautta ja siten että Suur-Britannian nouseva tehdasyli-mystö oli pakkoluovuttanut laillisilla rosvouksilla haltuunsa teollisuuskoneiston ja keksinnöt. Tällaisen joukon "teknologisesti työttömiä" työläisiä kontrolloiminen tai heistä vapautuminen ilman väkivaltaista vallankumousta oli suuren poliittisena pulmana Englannin hallitsevalla luokalla viisikymmentä vuotta, samoin kuin nykyinen työttömien työläisten joukko on uhkaavana pulmana tämänpäiväiselle hallitsevalle luokalle.

Englannissa, sanoo Seignobos, "ei vuoteen 1815 ollut enään jälellä juuri ollenkaan itsenäisiä talonpoikia, pieniä maanomistajia tai sopimuksen mukaan maata viljeleviä vuokra-tilojen omistajia. Kaikki maa oli yhdistetty suuriin tiluksiin, jotka kuuluivat lordeille ja patruunille.

"Samanlainen keskittyminen oli tapahtunut tehdastuotannossa kahdeksanneentoista vuosisadan päättymisen jälkeen. Teollisuusjärjestelmässä oli aiheuttanut vallankumouksen kaksi muutosta: 1) Uudet, vesivoiman tai höyryn käyttämät koneet ja uusi mekaaninen taito olivat luo-neet tehdasjärjestelmän. 2) Pienten työnantajain, jotka tuottivat tavaroita suora-naisesti jollekin yhdelle liikehuoneelle, tilalle olivat tulleet kapitalistiset työnantajat, jotka tuottivat suuressa mittakaavassa yleisiä markkinoita ja uloslähetystä varten."

Edellä lainattuja Seignobos'in lausuntoja luettaessa havaitaan että Englanti, jonka nykyinen asukasluku on noin 40,000,000, kärsi "teknologisesta työttömyydestä" ja "liikakansoituksesta" vuoteen 1821, jolloin sen asukasluku oli noin 12,000,000. Mitään varallisuuden puutetta ei ollut vuoteen 1821, eikä sitä ole tänäpäivänäkään. Englanti oli rikkain, siksi että se oli teollisesti edistynein kansakunta maailmassa vuoteen 1821. Se on, Yhdysvaltain jälkeen, rik-

kain kansakunta maailmassa tänäpäivän-kin. Englannin asukkaista 2,500,000, eli noin 21 prosenttia, oli köyhäin avustuksella eläviä v. 1821. Vuosisadan kestäneen siirtomaa-asutuksen ja suurilukuisen siirtolaisuuden jälkeen, sekä menetettyään noin 3,000,000 henkeä maailmansodassa, Englannilla oli 2,728,000 henkilöä köyhäin avustuksella eläviä tammikuun 31 päivä, 1932. Eivätkä nämä numerot, enempää kuin vastaavat numerot Yhdysvalloissa-kaan, täydelleen osoita työttömien todellisia lukumääriä; ne olivat paljon suuremmat ja lisääntyivät viimeisen puolentoista vuoden kuluessa. Vuotena 1821 Englannin työttömyys käsitettiin aiheutuneeksi uusien koneiden käytäntöön ottamisesta, liian suuresta syntyväisyydestä ja vuokra-tilojen maalta karkoittamisesta. Tänäpäivänä se samalla tavalla selitetään aiheutuvaksi ratsionalisoimisesta, mekanisoinnista, "teknologisesta työttömyydestä" ja liian suuresta syntyväisyydestä.

Kaksi perusteellisesti tärkeää tosiasiaa tulee selvästi esille tässä yhteydessä: 1) Että köyhyys väestöjoukkojen keskuudessa ei aiheudu elinkeinojen tai viljelyskelpoisen maa-alueen liiallisesta kuormituksesta väkiluvun lisääntymisen vuoksi, sillä sama ilmiö esiintyi harvaan asutussa Englannissa vuoteen 1821 kuin tiheästi asutussa Englannissa vuoteen 1933. 2) Että keksinnöt ja niitä seuraava lisääntyminen rikkauden tuotantonopeudessa sekä paljoudessa, suuremman työtehoisuuden kautta, ei lievennä köyhyyttä eikä estä sen lisääntymistä väestöjoukkojen keskuudessa. Rikkaus lisääntyy nopeammin kuin väestö. Nykyisenä aikana ravintoaineet ja muut elintarvikkeet ovat kumonnet malthuslaisen lain ja lisääntyneet mittausopillisessa suhteessa, nimittäin sarjassa 2, 4, 8, 16, 32 jne., kun väestö sen sijaan on lisääntynyt las-kuopillisessa suhteessa, 1, 2, 3, 4, 5 jne. Siis sen sijaan että kaikki tämä lisääntyvä rikkaus hyödyttäisi työtätekeviä joukkoja, jotka sen tuottavat, päinvastainen tulos on ollut seurauksena ja köyhät tulevat suhteellisesti yhä köyhemmiksi ja rikkaat yhä rikkaammiksi.

Tärkein tässä yhteydessä on se tosiasia,

että mikä tahansa onkin teknologisen kehityksen nopeus; josko se on hidas, kuten aikaisemman kapitalismin aikakaudella, jolloin vesivoima, tuulivoima, hevosvoima ja alkuperäinen höyrykone olivat teollisuuden liikuntavoimana, kuten vuodesta 1735 vuoteen 1830; tai vallitsee korkeasti kiihdytetty kehitysnopeus, kuten aikakautena 1830—1900; tai suunnaton koneprosessin eteenpäin ryntääminen, joka oli ominainen aikakaudelle 1900—1933; tai taas toisaalta katsoen vallitsee verrattain paikallaan pysyminen, kuten niinä 7,000 vuotena jotka kuuluivat ennen ensimmäistä edellä mainituista ajanjaksoista ja jolla ajalla ei juuri mitään parannuksia mekaanisen voiman käytössä tapahtunut — tulos työtätekevän väestön suurelle joukolle on ollut sama. Hallitseva luokka omisti ja kontrolloi rikkauden tuotannon välineet. Työläiset käyttivät niitä omistajain sanelemilla ehdoilla. Se olotila oli orjuutta; joko henkiorjuutta, jossa patriisi suorastaan omisti raatajan tai ammattitaitoisen työläisen ruumiin; tai feodalista maaorjuutta, jossa keskiaikaiset maaloordit omistivat maan ja sanelivat sen käyttöehdot feodalisen mieltänsä mukaisesti; tai nykyaikaista palkkaorjuutta, jossa kapitalistinen isäntä omistaa elämälle välttämättömän tuotantokoneiston ja hallitsee työläisten elämän joko kieltämällä tai myöntämällä tilaisuuden koneiden käyttöön ehdoilla jotka hän ja hänen luokkansa määrittelee.

Yhteiskunnan kehitys kustakin aikakaudesta seuraavaan on kulkenut läpi tilapäisen yhteiskunnallisen ja poliittisen hajaantumisen ja vallankumouksen aikakauden. Valtaan on noussut uusi hallitseva luokka, jota edellisinä aikakautena pidettiin alistettuna ja ala-arvoisena. Ja kussakin toistaan seuraavassa aikakautisessa vallankumouksessa etuoikeuksien ja vallan perusta laajeni ja sisällytti itseensä suurempilukuisen luokan.

Kuinka suuunnattoman tärkeänä uusi koneisto ja uusi, parannettu teknologia saattaa esiintyä kuluneena aikakautena, se on kuitenkin vain muoto jonka alaisuudessa köyhyyden ja työttömyyden perussyy aiheuttaa seurauksensa. Todellinen syy työläisten keskuudessa uusiintuviin köyhyyden ja kurjuuden ajanjaksoihin on siinä että työtätekemätön loiseläjaluokka omaa vallan kahlehtia ihmismuvun keksivä nero, väittäen omaavansa ja käytännössä toteuttaen oikeuttaan omistaa jokainen keksintö ja hallita niiden käyttöä; jokaiselta uutta ihmisneron hedelmää uuden koneiston tai uuden tuotantomenetelmän muodossa, ja vallata kaikki yhteiskunnallisen ja tieteellisen edistyksen hyödylliset tulokset yksinomaan itselleen, omistaen ja halliten kaikki keinot ja välineet joilla sellaisia tuloksia voidaan saavuttaa.

(Jatketaan)

Naisten Vallankumous

Kirj. MARTIN ANDERSEN-NEXÖ

(Suomennos)

NNDALUSIAN taivas on niin sininen, niin sininen. Siellä ylhäällä korkeuksissa istuu Madonna, tuskien äiti, ja hänen kyyneleensä vuotavat siunauksena ihmisten yli. Ja istuu siellä isä Jumalakin ja harjoittaa hyväntekeväisyyttä. Hänellä on kova kiire tutkiessaan vanhoja syntiluetteloita, joita pyhimykset suosituksilla varustettuina hänelle lähettävät. Entäs sitten pyhimykset itse! Mitä he kykenevätkään aikaansaamaan, jos heille vain annetaan aslaankuuluva öljyosuutensa. Yksi parantaa luunmurtumia ja leikkellee liikavarpaita, toinen järjestää leskille luotettavia rakasta-

jia ja kiihkeitä ihailijoita nuorille kaunottarille. kolmas toimittaa takaisin varastettua tavaraa ja hankkii vuokralaisia, joilla ei ole parkuvia mukuloita, ja jotka maksavat vuokransa sääntillisesti. Maa kilpailee taivaan ja pyhimysten kanssa ja hymyilee etelän hehkuvan auringon paisteessa. Maa on unohtanut vedenpaisumuksen kirouksen ja se pitää taivaan sadetta ihmisen hikeä parempana.

Ja ihmiset ovat saaneet kevytmielisyyden, parhaan elämäneliksiirin elämänsä ylläpidoksi. He ovat tyytymättömiä nykyisyyteen, ja tulevaisuuden voi aina ympäröidä rajattomilla toiveilla. Mitä sii-